

Swami Dayananda

Actie of Reactie

Lezingen

Viveki

Colofon

Titel: Actie of Reactie
Auteur: Swami Dayananda Saraswati
Oorspronkelijke titel: Action and Reaction (2017)
ISBN: 9788190420341
Uitgave van: Arsha Vidya Research and
Publication Trust
© Swami Dayananda Saraswati en
Arsha Vidya
Vertaling: Manon van Dijk-Hullegie
Nederlandse uitgave: © Uitgeverij Viveki, Lelystad
Contact uitgever: www.viveki.nl / info@viveki.nl
Eerste druk: 2024

Vertaald en uitgegeven met geschreven toestemming van:

Arsha Vidya Research and Publication Trust

4 ' Sri Nidhi ' Apts 3rd Floor

Sir Desika Road Mylapore

Chennai 600 004 INDIA

Tel.: 044 2499 7023

E-mail: avrandpt@gmail.com

Website: www.avrpt.com

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaargemaakt, op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Het leven bestaat uit rollen spelen	5
De persoon en de persoonlijkheid	14
De persoon is vrij	21
Meditatie	25

Het leven bestaat uit rollen spelen

Of je het nu leuk vindt of niet, je ontkomt er niet aan om relaties te hebben en op de wereld te reageren. Je hebt interactie met de wereld nodig om je leven te leiden. Maar om enkel in leven te zijn, heb je geen interactie met de wereld nodig. Als je in diepe slaap bent, dan leef je, maar ga je niet met de wereld om; in feite bestaat er dan voor jou geen wereld. Er zijn geen relaties, geen herinneringen, geen problemen die je kopzorgen kunnen geven. Je bent enkel in leven, je bestaat slechts. Zelfs in comateuze toestand kun je bestaan, zonder met de wereld om te gaan. Het is mogelijk om iemand die in coma is met behulp van een beademingsmachine jarenlang in leven te houden. Echter, dat is niet leven. Om je leven te leven, moet je met de wereld omgaan.

Elke relatie impliceert twee factoren: de ene factor ben jijzelf, de persoon die met de wereld omgaat, en de andere factor is datgene waarmee je in contact staat. Van deze twee factoren is er één veranderlijk, namelijk datgene waarmee je in contact staat. De situatie waarmee je te maken hebt, verandert voortdurend en kan compleet veranderen. Het ene moment zie je vuur en het andere moment zie je een stroompje water; twee dingen die totaal verschillend van aard zijn. Je komt je vader tegen en het volgende ogenblik kom je je zoon tegen. Het object is volledig veranderd; de zoon heeft de plaats ingenomen van de vader. Wat betreft de zintuiglijke waarnemingen – vorm, geur, geluid, aanraking en smaak – veranderen de objecten die je waarneemt continu. Dus de wereld die je waarneemt blijft veranderen, terwijl jij, degene die de wereld waarneemt, dezelfde blijft.

De persoon die een vorm waarneemt, is dezelfde die vervolgens een geluid waarneemt. De persoon die zag en hoorde, is degene die nu weer tegen iemand spreekt. Dus de persoon, 'jij', blijft dezelfde, terwijl de objecten voortdurend veranderen. Daarom kunnen we zeggen dat van de twee factoren die betrokken zijn bij relaties, de ene variabel is en de andere, degene die waarneemt, een constante is. Je bent

dezelfde persoon of je nu met je vader of je zoon omgaat, je oom of je echtgenoot, vrienden of vijanden, je werkgever of werknemer. Je bent dezelfde of je nu ziet of hoort, loopt of spreekt, zingt of ruikt. Dit geldt zelfs voor mentale activiteiten: degene die twijfelt is dezelfde als degene die besluit; degene die liefheeft is dezelfde als degene die haat; degene die vriendelijk is, is dezelfde als degene die wreed is. De persoon is de constante en die persoon ben jij.

De constante factor

We moeten die ‘constante jij’ nader bekijken. Is hij volledig onveranderlijk? Dat kunnen we niet zeggen, omdat er ook een veranderlijke status lijkt te zijn voor het subject, de persoon die met de wereld omgaat. De status verandert overeenkomstig datgene waarmee je omgaat. Wanneer je met je vader omgaat, in gedachten of fysiek, dan ben je een zoon. Wanneer je vervolgens met je zoon omgaat, dan ben je een vader en niet meer de zoon die je daarvoor nog was. Je ondergaat een verandering. Het subject ‘ik’ dat een zoon was in de relatie met zijn vader, veranderde in een vader tijdens het contact met zijn zoon. De persoon ‘ik’ is aanwezig, maar hij of zij heeft nu een andere status. Naar een zus is de ‘ik’ een broer, naar de echtgenote is de ‘ik’ een echtgenoot, naar een student is de ‘ik’ een leraar en naar een leraar is de ‘ik’ een student. Dus afhankelijk van de relatie ondergaat de ‘ik’ een verandering.

De verandering in de ‘ik’ is niet volledig, zoals wel het geval is bij de objecten waarmee de ‘ik’ in contact komt. Het object kan een vorm zijn die ik waarneem, die vervolgens volledig vervangen wordt door een geluid dat ik hoor. Het object kan een vriend zijn, die het volgende moment volledig vervangen wordt door een andere persoon, een vreemde, dus precies het tegenovergestelde. Er is iets wat ik leuk vind en vervolgens iets wat ik niet leuk vind. Het object verandert dus volledig, terwijl het subject ‘ik’ niet volledig vervangen wordt. Als dat wel zo zou zijn, dan zou er helemaal geen continuïteit zijn. De zoon-ik wordt vervangen door de vader-ik, maar de ‘ik’ is niet volledig